



NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura we Wrocławiu

LWR.411.003.05.2022

Pan
Włodzimierz Mirosław Stasiak
Prezes Zarządu
Miejskiego Przedsiębiorstwa Gospodarki
Komunalnej Sp. z o.o. w Jeleniej Górze
Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki
Komunalnej Sp. z o.o. w Jeleniej Górze
ul. Wolności 161/163
58-560 Jelenia Góra

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

K/22/002/LWR – Sposób wykorzystania uwag i wykonania wniosków sformułowanych w wystąpieniach pokontrolnych skierowanych w związku z kontrolą P/20/088 pt. „Finansowanie i wspieranie działalności spółek z udziałem jednostek samorządu terytorialnego w województwie dolnośląskim”

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej sp. z o.o. w Jeleniej Górze ¹ , ul. Wolności 161/163, 58-560 Jelenia Góra.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Włodzimierz Mirosław Stasiak – Prezes Zarządu MPGK ² od dnia 14 lutego 2013 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	Realizacja wniosków pokontrolnych i wykorzystanie uwag sformułowanych w wyniku kontroli P/20/088 „Finansowanie i wspieranie działalności spółek z udziałem jednostek samorządu terytorialnego w województwie dolnośląskim”.
Okres objęty kontrolą	Od 31 marca 2021 r. do dnia zakończenia czynności kontrolnych ³ , z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Artykuł 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ⁴ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura we Wrocławiu
Kontroler	Zdzisław Błauciak, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LWR/196/2022 z dnia 21 listopada 2022 r.

(akta kontroli: str. 1-3)

¹ Dalej: MPGK lub Spółka.

² Dalej: Prezes Zarządu.

³ Do 5 grudnia 2022 r.

⁴ Dz. U. z 2022 r. poz. 623. Dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna⁵ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

MPGK prawidłowo wykonało jeden z trzech wniosków pokontrolnych sformułowanych w wystąpieniu pokontrolnym NIK z dnia 31 marca 2021 r., skierowanym do Prezesa Zarządu po przeprowadzonej na przełomie lat 2020/2021 kontroli P/20/088 pt. „Finansowanie i wspieranie działalności spółek z udziałem jednostek samorządu terytorialnego w województwie dolnośląskim”.

W przypadku dwóch pozostałych wniosków Prezes Zarządu odmówił ich realizacji, jednakże – stosownie do art. 62 ustawy o NIK – podał przyczyny niepodjęcia działań wskazanych we wnioskach. W ocenie NIK wnioski te w obecnym stanie prawnym są nadal aktualne. NIK zauważa przy tym, że na skutek dyspozycji Prezydenta Miasta Jeleniej Góry, zakomunikowanej Spółce w dniu 28 listopada 2022 r., zainicjowana została realizacja jednego z tych wniosków NIK, dotyczącego właściwego uregulowania świadczenia przez Spółkę usług związanych z prowadzeniem schroniska dla zwierząt na rzecz innych niż Miasto Jelenia Góra jednostek samorządu terytorialnego.

Przekazane NIK przez Spółkę informacje o stanie i sposobie realizacji wniosków pokontrolnych były rzetelne i zgodne ze stanem faktycznym.

Stwierdzono jednak nieprawidłowość polegającą na niezamieszczeniu do dnia 30 listopada 2022 r. na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej⁶ Spółki dokumentacji z kontroli P/20/088, do czego MPGK było zobligowane na podstawie art. 6 ust. 1 pkt 4 lit. a tiret drugie w związku z art. 8 ust. 3 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej⁷.

III. Opis stanu faktycznego

OBSZAR

Realizacja wniosków pokontrolnych i wykorzystanie uwag oraz rzetelność informacji przekazanych przez kierowników jednostek kontrolowanych o podjętych lub planowanych działaniach w celu realizacji wniosków i wykorzystania uwag

Opis stanu faktycznego

1. W adresowanym do Prezesa Zarządu wystąpieniu pokontrolnym z dnia 31 marca 2021 r. (nr LWR.410.027.07.2020), zmienionym zgodnie z treścią uchwały nr KPK-KPO.443.079.2021 Zespołu Orzekającego Komisji Rozstrzygającej w Najwyższej Izbie Kontroli z dnia 7 lipca 2021 r., NIK sformułowała trzy wnioski pokontrolne o poniższej treści.

[1] Zaprzestanie prowadzenia działalności komercyjnej związanej ze świadczeniem usług pogrzebowych⁸ w związku z naruszaniem ograniczeń w prowadzeniu działalności gospodarczej poza sferą użyteczności publicznej, ustalonych art. 10 ust. 1-3 ustawy z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej⁹ w związku art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym¹⁰, dla samorządów gminnych (spółek ze 100% udziałem gminy).

Powyższy wniosek nie został przez Spółkę przyjęty do realizacji.

⁵ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁶ Dalej: BIP.

⁷ Dz. U. z 2022 r. poz. 902. Dalej: ustawa o dostępie do informacji publicznej.

⁸ Wszelkie czynności związane z pochówkami.

⁹ Dz. U. z 2021 r. poz. 679. Dalej: ustawa o gk.

¹⁰ Dz. U. z 2022 r. poz. 559, ze zm. Dalej: ustawa o sg.

W toku niniejszej kontroli Prezes Zarządu podtrzymał stanowisko dotyczące możliwości świadczenia przez MPGK usług pogrzebowych, wyrażone w wyjaśnieniach złożonych w ramach przeprowadzonej w Spółce przez NIK kontroli P/20/088 (pismo Prezesa Zarządu L.dz. 330/2/2021 z dnia 11 lutego 2021 r.) oraz w informacji dotyczącej realizacji przez Spółkę wniosków pokontrolnych NIK (pismo Prezesa Zarządu L.dz. 1103/3/2021 z dnia 22 lipca 2021 r., skierowane do Dyrektora Delegatury NIK we Wrocławiu).

NIK wskazuje, że w obecnym stanie prawnym wniosek NIK pozostaje aktualny. Przy czym wskazać należy, że aktualne pozostaje również stanowisko zaprezentowane w informacji o wynikach kontroli P/20/088¹¹, dotyczące potrzeby podjęcia inicjatywy legislacyjnej w kierunku doprecyzowania przepisów art. 10 ustawy o gospodarce komunalnej, określających zasady tworzenia i przystępowania jednostek samorządu terytorialnego do spółek handlowych poza sferą użyteczności publicznej, aby nie budziły wątpliwości, jaka działalność może być prowadzona przez jednostki samorządu terytorialnego w sferze użyteczności publicznej oraz poza tą sferą.

(akta kontroli: str. 4-5, 48, 50-51, 65-67, 73, 102-116)

[2] Świadczenie przez Spółkę usług związanych z prowadzeniem schroniska dla bezdomnych zwierząt na rzecz innych niż Miasto jednostek samorządu terytorialnego, po uprzednim zawarciu porozumienia międzygminnego, wymaganego przepisami art. 5 w związku z art. 1 ustawy o gk.

Wniosek ten nie został przez Spółkę przyjęty do realizacji, przy czym w piśmie Prezesa Zarządu L.dz. 1103/3/2021 z dnia 22 lipca 2021 r., skierowanym do Dyrektora Delegatury NIK we Wrocławiu, zapowiedziano podjęcie działań w postaci wystąpienia do Prezydenta Miasta Jeleniej Góry o rozważenie zawarcia ww. porozumień.

W okresie od 1 kwietnia 2021 r. do 31 października 2022 r. Spółka świadczyła usługi prowadzenia schroniska dla bezdomnych zwierząt na rzecz 11 innych jednostek samorządu terytorialnego na podstawie umów zawartych na czas ograniczony¹², uzyskując z tego tytułu przychody w wysokości 521,6 tys. zł (netto)¹³. Prezes Zarządu podtrzymał stanowisko dotyczące możliwości świadczenia przez MPGK usług schroniska dla zwierząt na rzecz innych jednostek samorządu terytorialnego, wyrażone w wyjaśnieniach złożonych w ramach przeprowadzonej w Spółce przez NIK kontroli P/20/088 (pismo Prezesa Zarządu L.dz. 330/2/2021 z dnia 11 lutego 2021 r. i nr L. dz. 330/5/2021 z dnia 5 marca 2021 r.) oraz w informacji dotyczącej realizacji przez Spółkę wniosków pokontrolnych NIK (ww. pismo Prezesa Zarządu L.dz. 1103/3/2021 z dnia 22 lipca 2021 r.).

W toku niniejszej kontroli ustalono, że pismem L.dz. 1306/2021 z dnia 19 maja 2021 r. Prezes Zarządu wystąpił do Prezydenta Miasta Jeleniej Góry o rozważenie możliwości zawarcia (wnioskowanych przez NIK) porozumień międzygminnych z gminami, na rzecz których Spółka świadczyła usługi schroniska dla bezdomnych zwierząt. Do dnia 28 listopada 2022 r. Spółka nie otrzymała odpowiedzi/stanowiska Prezydenta Jeleniej Góry w sprawie tych porozumień oraz nie występowała do niego ponownie o zawarcie takich porozumień. Pismem dnia 28 listopada 2022 r., tj. w trakcie niniejszej kontroli, Prezydent Jeleniej Góry wystąpił do Prezesa Zarządu o zaprzestanie zawierania nowych umów z innymi jednostkami samorządu

¹¹ <https://bip.nik.gov.pl/kontrole/P/20/088/LWR/>.

¹² Tj. umów zawartych na okres jednego roku lub dwuletnich, przy czym osiem z tych umów (z siedmioma jednostkami samorządu terytorialnego) zostało zawartych po dniu 13 lipca 2021 r., tj. po wpłynięciu do Spółki wystąpienia pokontrolnego NIK, zmienionego zgodnie z treścią uchwały nr KPK-KPO.443.079.2021 Zespołu Orzekającego Komisji Rozstrzygającej w Najwyższej Izbie Kontroli z dnia 7 lipca 2021 r.

¹³ Tj. 0,8% przychodów netto ogółem w tym okresie, w tym: 250,8 tys. zł (0,7%) od 1 kwietnia 2021 r. do 31 grudnia 2021 r. oraz 270,8 tys. zł (0,9%) od 1 stycznia 2022 r. do 31 października 2022 r.

terytorialnego na usługi schroniska dla bezdomnych zwierząt oraz o przedstawienie harmonogramu wycofania się Spółki z tej działalności na rzecz tych jednostek.

Prezes Zarządu wyjaśnił, że zgodnie z ww. dyspozycją Prezydenta Jeleniej Góry Zarząd Spółki wstrzyma zawieranie nowych umów, a harmonogram wycofania się Spółki z działalności schroniska na rzecz innych jednostek samorządowych zostanie przedłożony Prezydentowi Jeleniej Góry do końca I kwartału 2023 r.

(akta kontroli: str. 4-7, 48, 50-51, 73, 97-100, 102-116)

[3] Podjęcie działań w celu doprowadzenia do opracowania i wdrożenia zasad wypłacania członkom zarządu MPGK środków z tytułu zryczałtowanych kosztów wykorzystania samochodu prywatnego na cele związane z realizacją przedmiotu umowy o świadczenie usług zarządzania, uwzględniających w szczególności przypadki nieobecności spowodowanej chorobą, przerwą urlopową lub przebywaniem w podróży służbowej.

Wniosek ten został przez Spółkę zrealizowany.

Uwzględniając ww. wniosek pokontrolny NIK, Prezes Zarządu pismem z dnia 10 maja 2021 r. wystąpił do Rady Nadzorczej MPGK o podpisanie aneksów do umów o świadczenie usług zarządzania, zawartych z członkami Zarządu Spółki. Załącznikiem do tego pisma był projekt zasad ustalania członkom zarządu środków z tytułu zryczałtowanych kosztów wykorzystania samochodu prywatnego na cele związane z realizacją przedmiotu tych umów, uwzględniających przerwy w świadczeniu usług zarządzania, spowodowanych w szczególności nieobecnością w związku z chorobą, przerwą urlopową lub przebywaniem w podróży służbowej. W przypadku przerwy w świadczeniu usług zarządzania określony w umowie maksymalny limit miesięczny zryczałtowanych kosztów wykorzystania samochodu prywatnego był dzielony przez 30, a następnie mnożony przez liczbę dni świadczenia usług w danym miesiącu.

W związku z powyższym pismem Prezesa Zarządu, Rada Nadzorcza MPGK podjęła w dniu 24 maja 2021 r. stosowne uchwały¹⁴ w sprawie zawarcia aneksów do umów o świadczenie usług zarządzania przez Prezesa Zarządu i Wiceprezesa Zarządu, oraz zawarła z tymi osobami aneksy do umów zarządzania (z mocą obowiązującą od 1 czerwca 2021 r.)¹⁵. Wprowadzane aneksami zasady ustalania członkom zarządu środków z tytułu zryczałtowanych kosztów wykorzystania samochodu prywatnego na cele związane z realizacją przedmiotu tych umów, uwzględniających przerwy w świadczeniu usług zarządzania, były zgodne z założeniami określonymi w piśmie Prezesa Zarządu do Rady Nadzorczej MPGK z dnia 10 maja 2021 r.

Na przykładzie rozliczenia środków z tytułu zryczałtowanych kosztów wykorzystania samochodu prywatnego przez Prezesa Zarządu w lipcu 2022 r. (pięć dni urlopu) ustalono, że naliczenia dokonano zgodnie z przyjętymi zasadami.

(akta kontroli: str. 4-5, 8-47, 50-51, 73, 79-80)

W wystąpieniu pokontrolnym NIK z dnia 31 marca 2021 r. nie formułowano uwag.

(akta kontroli: str. 73)

2. W piśmie L.dz. 1103/3/2021 z dnia 22 lipca 2021 r. Prezes Zarządu przekazał Dyrektorowi Delegatury NIK we Wrocławiu rzetelne informacje o stanie i sposobie realizacji wniosków pokontrolnych, wskazujące przyczyny niepodjęcia działań

¹⁴ Nr 46/VIII/2021 i Nr 47/VIII/2021.

¹⁵ Aneksy zawarto do umów o świadczenie usług zarządzania przez Prezesa Zarządu (umowa z dnia 13 czerwca 2019 r.) oraz przez Wiceprezesa (umowa z dnia 9 czerwca 2020 r.) - wskazane umowy podpisano na okres VIII kadencji Zarządu Spółki, obejmującej lata 2019-2021. Wprowadzone zasady ustalania członkom Zarządu Spółki środków z tytułu zryczałtowanych kosztów wykorzystania samochodu prywatnego zostały następnie określone w umowach o świadczenie usług zarządzania z dnia 20 czerwca 2022 r. - umowy zawarte na okres IX kadencji Zarządu Spółki, obejmującej lata 2022-2024.

w przypadku dwóch wniosków nieprzyjętych do realizacji oraz opis podjętych działań w przypadku jednego wniosku zrealizowanego.

(akta kontroli: str. 78)

3. W BIP Spółki nie udostępniono dokumentacji dotyczącej kontroli P/20/088 pt. „Finansowanie i wspieranie działalności spółek z udziałem jednostek samorządu terytorialnego w województwie dolnośląskim”, co szerzej opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli: str. 49)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Spółka do dnia 30 listopada 2022 r. nie udostępniła w BIP wystąpienia pokontrolnego NIK wystosowanego w wyniku kontroli P/20/088¹⁶, do czego była zobligowana na podstawie art. 6 ust. 1 pkt 4 lit. a tiret drugie w związku z art. 8 ust. 3 ustawy o dostępie do informacji publicznej.

Prezes Zarządu wyjaśnił, że MPGK zajmowało stanowisko, iż obowiązujące przepisy prawa, w tym zwłaszcza art. 8 ustawy o dostępie do informacji publicznej stanowią, że przez BIP należy rozumieć ujednoczony system stron w sieci teleinformatycznej. NIK zamieściła jako pierwsza na swoim BIP informację w przedmiotowym zakresie, tym samym - w ocenie Prezesa Zarządu - nie było potrzeby, aby Spółka dodatkowo zamieszczała w systemie BIP wystąpienie pokontrolne NIK.

NIK nie podziela wykazanego stanowiska Prezesa Zarządu. Przytoczone wyżej przepisy art. 6 ust. 1 pkt 4 lit. a tiret drugie w związku z art. 8 ust. 3 ustawy o dostępie do informacji publicznej zobowiązują bowiem Spółkę – jako gminną osobę prawną wykonującą zadania publiczne – do udostępnienia informacji publicznej o danych publicznych dotyczących m.in. wystąpień pokontrolnych. Zgodnie z art. 4 ust. 3 ustawy o dostępie do informacji publicznej obowiązane do udostępniania informacji publicznej są podmioty, o których mowa w art. 4 ust. 1 i 2 tej ustawy, będące w posiadaniu takich informacji. Informację publiczną stanowi przy tym nie tylko informacja wytworzona przez organy władzy publicznej oraz osoby pełniące funkcje publiczne, ale także informacja niewytworzona przez te podmioty, ale do nich się odnosząca. Istotne jest przy tym, że termin udostępnienia informacji publicznej przez jeden ze zobligowanych podmiotów, w świetle obowiązujących przepisów, nie warunkuje obowiązku jej udostępnienia przez inny podmiot dysponujący tą informacją. Każdy podmiot zobowiązany jest bowiem „gospodarzem” prowadzonej przez siebie strony BIP.

Wystąpienie pokontrolne NIK zostało ostatecznie zamieszczone w BIP MPGK w dniu 1 grudnia 2022 r., tj. w trakcie niniejszej kontroli NIK.

(akta kontroli: str. 49, 101-104)

IV. Uwagi i wnioski

Uwzględniając podjęte w trakcie kontroli działania, Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag ani wniosków.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

¹⁶ Data wpływu wystąpienia pokontrolnego NIK do Spółki: 13 lipca 2021 r.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK we Wrocławiu. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Wrocław, grudnia 2022 r.

Kontroler:
Zdzisław Błauciak
Główny specjalista kontroli
państwowej

.....
podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura we Wrocławiu
p.o. Dyrektor
Marcin Kaliński

.....
podpis